

A SZÉLESVÁSZON ELSŐ MAGYAR TAPASZTALATAI

Az első magyar kinémaszkop-film forgatását három hónap — vagyis annyi idő alatt, amennyit általában komolyabb játékfilmekre számunk — befejeztük. Azért hangsúlyozom a három hónapot, mert tulajdonképpen két filmet készítettünk. A magyar verziót ugyanis normálfilmre, a franciát kinémaszkopra készítettük, tehát minden jelenetet kétszer vettünk fel. A kinémaszkop sok gondot okozott nekünk. Tapasztalataink úgyszólván nem voltak, tehát saját magunknak kellett a film forgatása közben megtanulnunk kinémaszkop-vászonra tervezni és gondolkodni. Hogy csak egy példát mondjak: normálvászonnál a kamera követi a színész mozgását, kinémaszkopnál kamerafixszel dolgozunk. Mint ismeretes, a kinémaszkop-vászon aránya 1:2,5. Ez az arány azt jelenti, hogy például nagyon szép tájképeket lehet a vászonra vetíteni, hatásos tömegjeleneteket — mint ezt az „Altkinek meg kell halnia” című filmnél is láthattuk, de premierplanokkal már nehezebb az eset. Ugyanis a vászon két szélén sok felesleges rész marad, amit ki kell tölteni valamivel, s ezáltal a premierplan veszít az erejéből. Külföldön töprengenek rajta, hogy egy-egy filmet változtatható vászonnal játszanak; a premierplanokat normálra, s a nagyobb jeleneteket kinémaszkopra vetítenék. Azt hiszem, ez követhető út lesz.

A másik technikai nehézséget az okozta, hogy a francia szakemberek ragaszkodtak az általuk használt, a miénknél kétségkívül jobb minőségű „Eastmancolor” filmhez. Megtudtuk: a franciák hat hónapig tanulmányozták ezt a filmet, amíg álltak a használatára. Nekünk összesen három nap állt a rendelkezésünkre, de nem volt más választás. Az akaratunkon és merészségünkön túl szerencsénk is volt, s néhány nap után

valóban tudtuk már, milyen világitást alkalmazunk, mennyire érzékeny az új film, s a régihez képest milyen fajta szincsoportokat hoz ki erőteljesebben. A laboratórium átálása tovább tartott, így az történt, hogy az első hetekben, a budapesti felvételeket Párizsban hívták elő. Mi csak telefonon értesültünk az eredményről, s szinte vakon kellett dolgoznunk anélkül, hogy láttuk volna saját munkánkat. Hiszen a posta több mint egyhetes késéssel hozta csak meg a képeket.

A legtöbb nehézséget technikai szegénységünk okozta. Egy színes kinémaszkop filmhez több áram, több lámpa kellett volna, s gyakran ideig-óráig más produkciók emiatt háttérbe szorultak. Az is igaz, hogy a szükség rávitt minket bizonyos újításokra. Így például konstruáltunk egy gépet, amelynek segítségével felszereltük az addig kézzel szerelt takarólemezeket. A másik segítségünk egy, a Hunnia modernizálása keretében vásárolt új típusú kamera, éppúgy alkalmas kinémaszkop, mint normál film felvételére.

Francia munkatársaink általában elégedettek voltak a munka ütemével és módszerével. Mint érdekességet szeretném még megemlíteni, hogy a francia színészek és rendezők kívül velünk dolgozott egy francia kameraman, a rendezőnek egy asszisztense, továbbá a francia színészek sminkmesterei, öltöztetői, fodrászai, egy francia gyártásvezető és egy francia „script girl”.

Túl azon, hogy művészileg és politikailag milyen nagy eredmény az első magyar-francia koprodukciónak befejezése, úgy véljük, rendkívül sok maradandó és hasznos technikai tapasztalatot is gyűjtöttünk forgatása közben.

PÁSZTOR ISTVÁN

Jelenetek a most elkészült Fekete szem éjszakája című magyar
filmalkotásból

Rendezők: Keleti Márton és Jean Dréville

All a bál

Krencsey
Marian

Colette
Déréal

Bus Gyula

Colette
Déréal

Par-francia